



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...กลุ่มกำกับมาตรฐานการบัญชี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ โทร. ๐-๓๕๒๔ ๓๓๕๕.....

ที่ กษ ๐๔๐๗/..... วันที่ ตุลาคม ๒๕๖๓.....

เรื่อง...สรุปผลการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓.....

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๔๘/ว.๗๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชี ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ โดยกลุ่มกำกับมาตรฐานการบัญชี ควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรทุกกระบวนการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาครัฐ ประกอบด้วยชิ้นงานที่จัดทำกระดาษทำการด้วยมือ (Manual) อย่างน้อย ๑ ชิ้นงาน และชิ้นงานที่จัดทำด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ : EWP อย่างน้อย ๑ ชิ้นงาน นั้น

กลุ่มกำกับมาตรฐานการบัญชี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ ได้ดำเนินการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรของผู้สอบบัญชีภาครัฐในพื้นที่รับผิดชอบประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้จัดทำสรุปผลการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีตามที่ส่งมาพร้อมนี้ จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวจินดา เสถียรุจิกานนท์)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบัญชีและการสอบบัญชี รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑

๑. ข้อสังเกตจากผลการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสำหรับกระดาศทำการด้วยมือ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

๑. การวางแผนงานสอบบัญชี

๑.๑ การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

๑.๑.๑ ผู้สอบบัญชีต้องประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีให้ครบถ้วนทุกรายการในงบการเงิน และต้องกำหนดจุดควบคุมเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่สามารถลดความเสี่ยงสืบเนื่องที่ได้ประเมินไว้แล้วนำมาพิจารณาความเสี่ยงที่เหลืออยู่มีค่าลดลงหรือเท่าเดิม เพื่อนำผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีมาระบุให้สอดคล้องกับแผนการสอบบัญชีโดยรวม

๑.๑.๒ ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลการสแกนธุรกรรมเชิงลึก ผู้สอบบัญชีควรสแกนธุรกรรมเกี่ยวกับระบบบัญชีของแต่ละธุรกิจ และการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน

๑.๑.๓ การวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินและสรุปผลตัวเลข ไม่สัมพันธ์กับงบการเงิน

๑) รายละเอียดที่มาของเงินทุน เงินรับฝาก (สมาชิก)

๒) รายละเอียดการใช้เงินทุน ลูกหนี้เงินให้กู้ (สมาชิก)

๓) สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

๑.๑.๔ ไม่ได้แนบเอกสารการสแกนธุรกรรมเชิงลึก

๑.๑.๕ สหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล ผู้สอบบัญชีต้องทำการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและรักษาความปลอดภัย สำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๒ แผนการสอบบัญชีโดยรวม

๑.๒.๑ กรณีมีรายการเคลื่อนไหวระหว่างปีเพิ่มเติม แต่ผู้สอบบัญชี ไม่ได้กำหนดแผนการตรวจสอบไว้ในแผนการสอบบัญชีโดยรวม ผู้สอบบัญชีต้องประเมินความเสี่ยงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและความเสี่ยงจากการควบคุม แสดงเพิ่มเติมในแผนการสอบบัญชีโดยรวม และระบุวิธีการตรวจสอบเพื่อจัดทำแนวการสอบบัญชีเพิ่มเติม

๑.๒.๒ การกำหนดระดับความมีสาระสำคัญ

- ผู้สอบบัญชีไม่ได้กำหนดเกณฑ์ระดับความมีสาระสำคัญ

- รายการผิดพลาดที่มีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุน และงบแสดงฐานะการเงิน

บันทึกอัตราร้อยละไม่ถูกต้อง

๑.๓ แนวการสอบบัญชี

๑.๓.๑ ผู้สอบบัญชีควรทบทวนกลุ่มตัวอย่างในแนวการสอบบัญชี ว่าใช้วิธีการใด ในการกำหนดขนาดของการเลือกตัวอย่าง เพื่อให้การเลือกตัวอย่างเป็นตัวแทนที่แท้จริงของข้อมูลทั้งหมด และเป็นไปตามหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๑๒๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวปฏิบัติในการเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชีสหกรณ์

๑.๓.๒ ผู้สอบบัญชีเลือกรายการสุ่มตัวอย่างเป็นประเภทเอกสาร/รายการบัญชี : เลขทะเบียนสมาชิก เพื่อใช้กับธุรกิจด้านสินเชื่อ ด้านเงินรับฝาก และทุนเรือนหุ้น ซึ่งไม่สัมพันธ์กับตัวอย่างการสอบบัญชีประจำปีในกระดาศทำการ

๑.๓.๓ จากการสรุปผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี กำหนดวิธีการตรวจสอบไม่สอดคล้องกับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

๑.๓.๔ กรณีผลการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูลมีผลการประเมินระดับการควบคุมในระดับปานกลาง มาก ควรจัดทำแนวการสอบบัญชี

๑.๓.๕ วิธีการตรวจสอบไม่สัมพันธ์กับการมอบหมายให้ปฏิบัติงานสอบบัญชี ระหว่างปี

๑) การตรวจสอบเนื้อหาสาระ – เงินสด กรณีตรวจนับเงินสดภายหลังวันสิ้นปี ให้กระทบยอดเงินสดคงเหลือในบัญชี โดยบวกรายจ่ายตั้งแต่วันสิ้นปีถึงวันตรวจนับและหักด้วยรายรับตั้งแต่วันสิ้นปีบัญชี ถึงวันตรวจนับ เพื่อทราบจำนวนเงินสดคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี

๒) ขอนหนังสือยืนยันยอดคงเหลือเงินฝากธนาคาร ณ วันสิ้นปี เพื่อตรวจสอบว่ายอดเงินฝากธนาคารตรงกับยอดคงเหลือในบัญชี.....

๓) เปรียบเทียบยอดคงเหลือของบัญชีเงินฝากธนาคาร ณ วันสิ้นปี

๔) ตรวจตัดยอดเงินสด เงินฝากธนาคาร ณ วันสิ้นปี ถึงวันตรวจนับ ...

๕) ด้านการให้เงินกู้และลูกหนี้เงินให้กู้ ไม่ได้ระบุชื่อผู้ตรวจสอบ/วันที่ตรวจสอบ

๑.๓.๖ ด้านการบริหารงานทั่วไปและด้านเงินสด/เงินฝากธนาคาร ชื่อสหกรณ์ และปีบัญชีสิ้นสุด ไม่ถูกต้อง

๑.๓.๗ ด้านเงินสด เงินฝากธนาคารและสหกรณ์อื่น กำหนดการเลือกตัวอย่างโดยเลือกเอกสารใบสำคัญรับ – จ่ายเงินสด เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีที่เกิดในเดือน แต่กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยตรวจนับเงินสด ภายหลังวันสิ้นปี ให้กระทบยอดเงินสดคงเหลือ.....

๑.๓.๘ ด้านเงินสดและเงินฝากธนาคาร ด้านการให้เงินกู้และลูกหนี้เงินให้กู้ และด้านเงินรับฝาก การระบุปัจจัยเสี่ยงไม่สอดคล้องกับรายงานสรุปผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

๑.๓.๙ ด้านเงินสดและเงินฝากธนาคาร กำหนดการเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชีระหว่างปีและประจำปีเป็นเดือนเดียวกัน และไม่ได้ระบุชื่อผู้ตรวจสอบ/วันที่ตรวจสอบ

๑.๓.๑๐ ด้านเงินฝากธนาคาร กำหนดวิธีการตรวจสอบไม่เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับการขอคำยืนยันยอด

๑.๓.๑๑ ด้านเงินลงทุนและผลตอบแทนจากการลงทุน กำหนดวิธีการตรวจสอบไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของควมมีอยู่จริงเกี่ยวกับการขอคำยืนยันยอด

๑.๓.๑๒ ด้านรายได้และด้านค่าใช้จ่าย กำหนดการเลือกตัวอย่างไม่สัมพันธ์กับการกำหนดวิธีการตรวจสอบโดย ตรวจตัดยอดรายได้ – ค่าใช้จ่าย

๑.๓.๑๓ ไม่ได้จัดทำแนวการสอบบัญชีด้านบริหารทั่วไป และลูกหนี้เข้าซื้อที่ดินที่มีความเสี่ยงเหลืออยู่ในระดับปานกลาง

๑.๓.๑๔ แนวการสอบบัญชีทุกด้าน ไม่ได้ลงชื่อผู้สอบบัญชี/ระบุรหัสอ้างอิง/กระดาษาทำกรอ้างอิง

๑.๓.๑๕ แนวการสอบบัญชีด้านซื้อสินค้า ลงวันที่การตรวจสอบประจำปีไม่ครบถ้วน

๒. การปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปีและประจำปี

๑) ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานไม่เป็นตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๑๐๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชีปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานสอบบัญชีในเรื่อง การตรวจสอบบัญชีระหว่างปี ให้ผู้สอบบัญชีวางแผนงานเข้าปฏิบัติการตรวจสอบบัญชีระหว่างปีครั้งแรกก่อนวันสิ้นปีทางบัญชีไม่น้อยกว่า ๔ เดือน (เข้าสอบบัญชีระหว่างปีเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ปีบัญชี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

๒) ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี ครั้งที่ ๓ หลังจากวันสิ้นปีบัญชีแล้ว

๓. ภาระดาขทำกาาร

๑) ควรจัดทำหนังสือเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงบัญชี แจงให้ประธานกรรมการสหกรณ์ เพื่อพิจารณาก่อนเข้าประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ตามหนังสือที่ กษ ๐๔๐๔/ว๗๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๒) ภาระดาขทำกาารงบทดลอง ในกรณีสหกรณ์มีผลขาดทุนสุทธิประจำปี และนำทุนสำรองมาชดเชยการขาดทุนต้องหมายเหตุรายการปรับปรุงไว้ท้ายภาระดาขทำกาารงบทดลอง

๓) หนังสือรับรองยอดเงินฝากธนาคาร ต้องเป็นหนังสือที่ธนาคารแจงมายังผู้สอบบัญชีโดยตรง ไม่แจงไปยังสหกรณ์

๔) ภาระดาขทำกาารลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้ค่าบริการให้ระบุเฉพาะวิธีการตรวจสอบตามแนวการสอบบัญชีโดยย่อ

๕) สินทรัพย์ถาวรและค่าเสื่อมราคา รายการเครื่องใช้สำนักงาน (เครื่องคอมพิวเตอร์) เพิ่มขึ้นในระหว่างปี ควรแนะนำสหกรณ์ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑.๔ (๔) ค่าเสื่อมราคาที่สามารถได้ ให้แสดงไว้ในบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม

๖) ภาระดาขทำกาารสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น/สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น กำหนดวิธีการตรวจสอบไม่สัมพันธ์กับแผนการสอบบัญชีโดยรวมและสรุปผลการประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

๗) ภาระดาขทำกาารทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ รายการทุนศึกษาอบรมทางสหกรณ์ บันทึกเป็นยอดลดระหว่างปี ส่งผลให้ยอดรวมรายการเพิ่ม/ลดระหว่างปีคลาดเคลื่อน

๘) ภาระดาขทำกาารวิเคราะห์ ประเมินผลทางธุรกิจและการเงิน – รายการอัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดบันทึกอัตราร้อยละไม่ถูกต้อง

๙) กำหนดวิธีการตรวจสอบตามแนวการสอบบัญชีโดยย่อไม่สัมพันธ์กับวิธีการตรวจสอบที่กำหนดไว้ในแนวการสอบบัญชี เช่น ทดสอบการควบคุม สอบทานเอกสารการรับ – จ่ายเงิน ได้เรียงลำดับเลขที่ไว้ล่วงหน้า และการสอบทานการลงลายมือชื่อผู้รับเงินในเอกสารการรับ – จ่ายเงิน

๑๐) ไม่ได้แนบภาระดาขทำกาาร

- ภาระดาขทำกาารเครื่องหมายตรวจสอบ
- ภาระดาขทำกาารด้านการบริหารทั่วไป

๑๑) ไม่ได้บันทึกรายการปรับปรุงบัญชีในภาระดาขทำกาารหลัก

๑๒) ไม่ได้จัดทำภาระดาขทำกาารทดสอบการควบคุมด้านการบริหารงานทั่วไป

๑๓) เอกสารประกอบภาระดาขทำกาารที่เป็นสำเนา ควรรับรอง “สำเนาถูกต้อง” ลงลายมือชื่อผู้รับรอง พร้อมทั้งลงชื่อตัวบรรจง

๑๔) กระจายทำการ บันทึกตัวเลขไม่ถูกต้อง

(๑) กระจายทำการรายการปรับปรุง

- รายการเดบิตหนี้สงสัยจะสูญ – ลูกหนี้เงินให้สหกรณ์อื่นกู้ยืม
- รายการเครดิตค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินให้สหกรณ์อื่นกู้ยืม
- รายการเดบิตหนี้สงสัยจะสูญ – ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ
- รายการเครดิตค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ – ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ

(๒) กระจายทำการงบทดลอง

(๓) กระจายทำการเงินสด เงินฝากธนาคารและสหกรณ์อื่น

(๔) กระจายทำการเงินฝากธนาคาร

(๕) กระจายทำการเงินให้กู้ยืม/ดอกเบี้ยค้างรับ/ค่าปรับค้างรับ

(๖) กระจายทำการลูกหนี้การค้า/ขายสินค้า

(๗) กระจายทำการสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น/สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

(๘) กระจายทำการสรุปผลการยืนยันยอดลูกหนี้เงินกู้

(๙) กระจายทำการสรุปผลการยืนยันยอดลูกหนี้การค้า

(๑๐) กระจายทำการสรุปผลการยืนยันยอดเงินรับฝาก

(๑๑) กระจายทำการสรุปผลการยืนยันยอดทุนเรือนหุ้น

(๑๒) กระจายทำการเจ้าหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว

(๑๓) กระจายทำการหนี้สินหมุนเวียนอื่น/หนี้สินไม่หมุนเวียน

- เงินยืมตรง

- ดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อจัดซื้อที่ดินค้างจ่าย

(๑๔) กระจายทำการหลักทุนสำรอง/ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ

(๑๕) กระจายทำการค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจและค่าใช้จ่ายอื่น

(๑๖) กระจายทำการวิเคราะห์/ประเมินผลทางธุรกิจและการเงิน

(๑๗) ปริมาณธุรกิจและอื่น ๆ ทุนเรือนหุ้นและหุ้นชำระไม่เต็มมูลค่า – ช่องรวมทุนเรือนหุ้น

ที่ชำระเต็มมูลค่ารายการ **หัก** ลดระหว่างปี

๑๕) ไม่ลงชื่อผู้จัดทำและผู้สอบบัญชี

- กระจายทำการเครื่องหมายตรวจสอบ

- กระจายทำการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร

- รายละเอียดการสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือ

- กระจายทำการตรวจตัดยอดซื้อขาย

- กระจายทำการวิเคราะห์/ประเมินผลทางธุรกิจและการเงิน

๑๖) ไม่กำหนดเครื่องหมายการตรวจสอบ

- กระจายทำการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร

- กระจายทำการเงินให้กู้ ดอกเบี้ยเงินให้กู้และค่าปรับค้างรับ

๔. หนังสือรับรองของสหกรณ์

๑) กรณีผู้สอบบัญชีภาครัฐ ข้อ ๑.๑ ให้ตัดข้อความ “ตามข้อตกลงในการรับงานตรวจสอบ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓”

๒) ข้อ ๑.๒ ข้อความในวงเล็บ (ระบุแต่ละรายการที่มีในงบการเงินของสหกรณ์) เป็นกรณีสหกรณ์ที่มีการละเว้นไม่แสดงรายการหรือสหกรณ์แสดงรายการผิดไม่เป็นไปตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ให้สหกรณ์ระบุรายการนั้น ๆ ไว้ ถ้าสหกรณ์แสดงรายการปกติให้ตัดข้อความภายในของวงเล็บออก

๓) ข้อ ๑.๘ ในกรณีที่ไม่มีผลการลดราคาขายสินค้าคงเหลือลดลง ควรแนะนำให้สหกรณ์ตัดข้อความออก

๔) หนังสือรับรองของสหกรณ์ ควรลงวันที่วันเดียวกับวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

๕. งบการเงิน

๑) หมายเหตุประกอบงบการเงิน – สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

หัวข้อที่ ๒ สหกรณ์รับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา ส่วนจำนวนรายได้จะเท่ากับดอกเบี้ยคูณด้วยจำนวนเงินต้นที่ต้องชำระตามระยะเวลาที่กู้ยืม ควรเป็น สหกรณ์รับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา ส่วนจำนวนรายได้จะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยคูณด้วยจำนวนเงินต้นที่ค้างชำระตามระยะเวลาที่กู้ยืม

๒) บัญชีภาษีขายยังไม่ถึงกำหนดชำระ ให้แสดงเป็นรายการหักจากลูกหนี้จากการผ่อนชำระ ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๓) รายการในงบการเงินของสหกรณ์ไม่ปรากฏค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ ๑ สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญให้ตัดข้อความ “ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีตัดจ่ายเป็นรายปีระยะเวลา ๕ ปี”

๔) รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน รายการบัญชีค่าบำเหน็จพนักงาน ไม่ได้ปฏิบัติตามวิธีการนำจำนวนสำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่ที่คำนวณได้ เปรียบเทียบกับจำนวนเงินที่ปรากฏอยู่ตามบัญชีหากจำนวนที่คำนวณได้ต่ำกว่าจำนวนที่ปรากฏตามบัญชีไม่ต้องทำการปรับปรุงบัญชีแต่อย่างใด (ตามคู่มือระบบบัญชีสหกรณ์การเกษตร) ทั้งนี้ผู้สอบบัญชีควรรายงานถึงเหตุผลการปรับปรุงรายการบัญชีดังกล่าวไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชี

๖. รายงานของผู้สอบบัญชี

๑) วรรคความเห็น ย่อหน้าที่ ๑ ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบ และงบกำไรขาดทุนสำหรับงวดสิ้นสุดวันเดียวกัน ควรเป็น และงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน

๒) แสดงความเห็นต่องบการเงินแบบมีเงื่อนไข วรรคความเห็น ควรเพิ่มข้อความ “อย่างมีเงื่อนไข”

๓) กรณีไม่มีเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ วรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน ข้อความ ควรเป็นไปตามหนังสือ กษ ๐๔๐๔/ว.๗๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ หน้า ๑๑

๔) ผู้สอบบัญชีควรพิจารณาระบุเรื่องสำคัญในการตรวจสอบให้ครอบคลุม ความเสี่ยง จุดอ่อน และจำนวนเงินที่มีสาระสำคัญของรายการในงบการเงิน เช่น รายการเงินให้กู้ยืม เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจสหกรณ์และเรื่องสำคัญในงบการเงินดียิ่งขึ้น

๕) วรรค เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้อความ “ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์...” ที่ถูกต้องเป็น “ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีและตามระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์...”

๖) วรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

- ข้อความ “การตรวจสอบของข้าพเจ้า...การปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์...” ที่ถูกต้องเป็น “การตรวจสอบของข้าพเจ้า...การปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์...”

- ข้อความ “ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์...” ที่ถูกต้องเป็น “ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์...”

๗. รายงานผลการตรวจสอบบัญชี

๑) เสนอ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตามที่อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์...

ควรเป็น เสนอ นายทะเบียนสหกรณ์

ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์...

เป็นไปตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์

๒) ข้อ ๑. ข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบ เกี่ยวกับจุดอ่อนของการควบคุมภายใน ด้านการดำเนินธุรกิจ – ธุรกิจรับฝากเงิน ข้อความ ... ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๖ (๕) ... ควรเป็น ... ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๖ (๕) ...

๓) รายงานผลการสอบบัญชี บันทึกตัวเลขไม่ถูกต้อง

๑) ด้านการดำเนินธุรกิจเงินรับฝาก

๒) หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก

๓) ขีดความสามารถในการบริหาร

๔) ด้านธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิก สูงกว่า เป้าหมายที่กำหนด ควรเป็น ต่ำกว่า เป้าหมายที่กำหนด

๕) วันที่ในรายงานผลการสอบบัญชี ต้องไม่เป็นวันที่หลังของหนังสือนำส่งรายงานของผู้สอบบัญชี

๖) ผู้สอบบัญชีไม่ได้ลงลายมือชื่อกำกับที่บรรทัดสุดท้ายมุมด้านขวาในหน้ารายงานผลการตรวจสอบบัญชี

๘. หนังสือนำส่ง

๑) หนังสือนำส่งจากผู้สอบบัญชีถึงนายทะเบียนสหกรณ์ อ้างถึง คำสั่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์... ควรเป็นคำสั่ง นายทะเบียนสหกรณ์ เป็นไปตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่ สดท.๑ ๔๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒

ข้อสังเกตจากผลการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีสำหรับกระตาดำทำการอิเล็กทรอนิกส์ : (EWP) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

๑. การวางแผนงานสอบบัญชี

๑.๑ การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

๑.๑.๑ จัดเก็บเอกสารที่ใช้ในการวางแผนงานสอบบัญชีไม่ครบถ้วน ดังนี้

๑) เอกสารการสแกนธุรกรรมเชิงลึกพร้อมทั้งสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำธุรกรรมเชิงลึก

๒) รายละเอียดการประเมินปัจจัยเสี่ยง (Risk Assessment Detail Report) และการสรุปผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี

๓) หนังสือขอข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากสหกรณ์

๔) ผลการตรวจสอบโดยใช้ CATS

๕) เอกสารการประชุมทีมงานเพื่อทำการสรุปผลการประเมินความเสี่ยง

๑.๑.๒ การวิเคราะห์โครงสร้างเงินทุน

๑) ผู้สอบบัญชีควรนำรายการบัญชีที่มีสาระสำคัญ หรือมีความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่องบการเงินมาวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกรายการ และควรใช้ข้อมูลทางการเงินให้สัมพันธ์กับข้อมูลฐานะการเงินของสหกรณ์

๒) ทางใช้เงินทุน รายการ เงินให้กู้ยืมระยะยาว ควรนำไปรวมกับรายการ เงินให้กู้ยืมระยะสั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลของลูกหนี้เงินกู้ครบถ้วน

๓) ที่มาของเงินทุน รายการ เงินกู้ยืมระยะยาว ควรนำไปรวมกับรายการ เงินกู้ยืมระยะสั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลของเจ้าหนี้เงินกู้ครบถ้วน

๑.๑.๓ การสแกนธุรกรรมเชิงลึกและสรุปผล (Scan ธุรกรรม) ผู้สอบบัญชีควรสรุปผลการประเมินฯ ให้ตรงตามธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงาน

๑.๒ แผนการสอบบัญชีโดยรวม

๑.๒.๑ การกำหนดระดับความมีสาระสำคัญในการปรับปรุงบัญชี ในกรณีที่สหกรณ์มีกำไรสุทธิ ผู้สอบบัญชีควรใช้เกณฑ์อัตราร้อยละของกำไรสุทธิที่จะต้องปรับปรุงรายการ

๑.๒.๒ การกำหนดระดับความมีสาระสำคัญในการปรับปรุงบัญชี ในกรณีที่มีรายการผิดพลาดมีผลกระทบต่อดุล ผู้สอบบัญชีควรใช้เกณฑ์อัตราร้อยละของสินทรัพย์ทั้งสิ้นที่จะต้องปรับปรุงรายการ

๑.๒.๓ ผู้สอบบัญชีควรนำผลการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีที่เหลืออยู่ โดยเฉพาะ “ระดับปานกลาง และระดับสูง” มากำหนดรายการตรวจสอบให้ครบถ้วน

๑.๓ แนวการสอบบัญชี

๑.๓.๑ ผู้สอบบัญชีควรทบทวนกลุ่มตัวอย่าง ในแนวการสอบบัญชี ว่าใช้วิธีใดในการกำหนดขนาดของการเลือกตัวอย่าง เพื่อให้การเลือกตัวอย่างเป็นตัวแทนที่แท้จริงของข้อมูลทั้งหมด และเป็นไปตามหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๑๒๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวปฏิบัติในการเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชีสหกรณ์

๑) ในแต่ละ Procedure Step : ส่วนใหญ่ไม่ระบุการเลือกตัวอย่าง และในบาง Procedure Step : มีการเลือกตัวอย่างเป็นรายเดือน

๒) ในแต่ละ Procedure Step: ส่วนใหญ่เลือกตัวอย่างโดยเลือกตรวจเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง วันที่ ๑-๕ ลำดับแรกของแต่ละเดือน ซึ่งบาง Procedure Step: ไม่สัมพันธ์กับวิธีการตรวจสอบ

๓) การเลือกตัวอย่างไม่สัมพันธ์กับรอบระยะเวลาบัญชีการปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี

๑.๓.๒ กำหนดวิธีการตรวจสอบ

๑) ผู้สอบบัญชีต้องกำหนดวิธีการตรวจสอบด้าน IT กรณีผลการประเมินมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและรักษาความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป ให้ครบถ้วน

๒) ผู้สอบบัญชีควรมอบหมายงานให้มีผู้ปฏิบัติงาน (Assigned) ทั้งของตนเองและผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ให้ครบถ้วน

๓) ผู้สอบทานงานไม่ได้ลงชื่อ (Reviewed)

๔) ผู้สอบบัญชีไม่ได้บันทึกผลการตรวจสอบที่ได้รับจากการปฏิบัติงานสอบบัญชีตามวิธีการทดสอบการควบคุม และวิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระที่ผู้สอบบัญชีได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผนงานสอบบัญชี

๕) กำหนดวิธีการตรวจสอบไม่เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี ดังนี้

- การขอคำยืนยันยอดด้านเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้เงินให้กู้ ลูกหนี้การค้า เจ้าหนี้การค้า เงินรับฝาก เจ้าหนี้เงินกู้ เจ้าหนี้การค้า ลูกหนี้อื่น ทุนเรือนหุ้น และเงินลงทุน

- การสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือ เครื่องใช้สำนักงาน ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- ด้านเงินลงทุน เงินรับฝาก

- ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

- หนี้สินหมุนเวียนอื่น หนี้สินไม่หมุนเวียน

- ระบบการควบคุมภายในด้าน IT

- การแสดงรายการการจัดประเภทรายการในงบการเงินและการเปิดเผย

ข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๖) การปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ไม่เป็นไปตามแนวการสอบบัญชีที่กำหนดไว้ในเบื้องต้น ผู้สอบบัญชีควรทบทวนหรืออาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวการสอบบัญชีที่กำหนดไว้

๗) ผู้สอบบัญชีควรกำหนดวิธีการตรวจสอบโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบบัญชี ACL หรือ CATS ให้สัมพันธ์กับบันทึกการปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมในการบันทึกบัญชี

๑.๓.๓ การบันทึกผลการตรวจสอบและสรุปผลการตรวจสอบ

๑) ผู้สอบบัญชีควรทบทวนการบันทึกผลการตรวจสอบและสรุปผลการตรวจสอบให้ครบถ้วน และสอดคล้องกับวิธีการตรวจสอบที่กำหนดไว้ในแต่ละ Procedure Step

๒) ผู้สอบบัญชีควรบันทึกผลการตรวจสอบที่ได้รับจากการปฏิบัติงานสอบบัญชีตามวิธีการทดสอบการควบคุม และวิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระที่ผู้สอบบัญชีได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผนงานสอบบัญชี

๓) ผู้สอบบัญชีควรบันทึกสรุปผลการตรวจสอบ หรือมีข้อสังเกตที่ได้จากการปฏิบัติงานตรวจสอบของแต่ละ Procedure ตามวิธีการตรวจสอบที่ผู้สอบบัญชีได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผนงานสอบบัญชีอย่างครบถ้วน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

๔) สรุปผลการตรวจสอบไม่สอดคล้องกับบันทึกผลการตรวจสอบ

- ด้านเงินลงทุน เกี่ยวกับการขอคำยืนยันยอด
- ด้านสินค้าคงเหลือ เกี่ยวกับการสังเกตการณ์ตรวจนับ

๕) ยังไม่มีการตรวจสอบบัญชีประจำปี แต่บันทึกผลการตรวจสอบและสรุปผลการตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว

๖) สรุปผลการตรวจสอบไม่สัมพันธ์กับกระดาษทำการ

๑.๔ การวางแผนงานสอบบัญชีก่อนการปฏิบัติงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีต้องวางแผนงานสอบบัญชี โดยเสนอแผนงานสอบบัญชีต่อหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อสอบทานให้แล้วเสร็จก่อนเข้าปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีระหว่างปี ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ กษ ๐๔๐๔/ว๑๐๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่องแนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชี

๒. การปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี

๒.๑ การตรวจสอบบัญชีระหว่างปี

๒.๑.๑ ไม่ได้กำหนดวิธีการตรวจสอบและการปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี

๒.๑.๒ กำหนดวิธีการตรวจสอบไม่สัมพันธ์กับการมอบหมายให้ปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี

๒.๑.๓ ไม่มีการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี แต่บันทึกผลการตรวจสอบและสรุปผลการตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว

๒.๑.๔ การบันทึกผลการตรวจสอบ ผู้ลงชื่อปฏิบัติงานตรวจสอบ (Prepared By :) มิใช่บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ปฏิบัติงาน (Assigned To :)

๒.๑.๕ การสรุปผลการตรวจสอบควรให้สอดคล้องกับวิธีการตรวจสอบที่กำหนดไว้

๒.๑.๖ ผลของการใช้โปรแกรมช่วยในการตรวจสอบ CATS ไม่สัมพันธ์กับเอกสารแนบ

๒.๑.๗ บันทึกผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี วันที่ในการเลือกตัวอย่างไม่สอดคล้องกับการสุ่มตัวอย่างจากกระดาษทำการ สำหรับประมวลผลการตรวจสอบโดยใช้ CATS

๒.๑.๘ ผู้สอบบัญชีต้องส่งผลงานสอบบัญชีระหว่างปี ให้อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันที่ตรวจสอบบัญชีระหว่างปีเสร็จสิ้น

๒.๒ กระดาษทำการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี

๒.๒.๑ กระดาษทำการเงินฝากธนาคาร ณ วันสิ้นงวดบัญชี ไม่สัมพันธ์กับรายการในงบทดลอง ณ วันสิ้นปี

๒.๒.๒ วันที่ในกระดาษทำการตรวจนับเงินสด ไม่สัมพันธ์กับวันที่ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี

๒.๒.๓ กระดาษทำการลูกหนี้เงินกู้ รายการบัญชีเงินให้กู้ระยะยาว ก่อนรายการปรับปรุงบัญชีไม่สัมพันธ์กับหลังรายการปรับปรุงบัญชี

๒.๒.๔ ไม่ได้แนบรายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี

๒.๒.๕ ไม่ได้แนบกระดาษทำการ ดังต่อไปนี้

- ๑) งบทดลอง (ณ วันสิ้นเดือนก่อนเข้าตรวจสอบบัญชีระหว่างปี)

- ๒) กระจายทำการตรวจนับเงินสด
- ๓) กระจายทำการเงินฝากธนาคาร
- ๔) กระจายทำการเงินฝากสหกรณ์อื่น
- ๕) กระจายทำการยืนยันยอดเงินฝากธนาคาร
- ๖) หนังสือรับรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของสหกรณ์
- ๗) กระจายทำการทดสอบการควบคุมด้านมาตรฐานขั้นต่ำของระบบการ

รักษาความปลอดภัย และใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

๒.๓ ข้อสังเกตที่ตรวจพบจากการตรวจสอบ ข้อสังเกตเกี่ยวกับจุดอ่อนของการควบคุมภายใน เนื้อหารายงานไม่สัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง

๓. การปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปี

๓.๑ กระจายทำการตรวจสอบบัญชีประจำปี

๓.๑.๑ หนังสือรับรองของสหกรณ์

๑) ผู้สอบบัญชีควรแนะนำให้สหกรณ์จัดทำหนังสือรับรองของสหกรณ์ตามหนังสือที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๖๙ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางในการจัดทำกระจายทำการสำหรับผู้สอบบัญชีของสหกรณ์

๒) ข้อ ๑.๑ กรณีผู้สอบบัญชีภาครัฐ ให้ตัดข้อความ “ตามข้อตกลงในการรับงานตรวจสอบ วันที่” ออก

๓) ข้อ ๑.๒ ข้อความในวงเล็บ (ระบุแต่ละรายการที่มีในงบการเงินของสหกรณ์) กรณีสหกรณ์ที่มีการละเว้นไม่แสดงรายการหรือสหกรณ์แสดงรายการผิดไม่เป็นไปตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ให้สหกรณ์ระบุรายการนั้น ๆ ไว้ ถ้าสหกรณ์แสดงรายการปกติให้ตัดข้อความในวงเล็บออก

๔) สหกรณ์มีฝ่ายจัดการ ผู้จัดการสหกรณ์ควรลงลายมือชื่อร่วมรับผิดชอบข้อมูลของสหกรณ์ด้วย

๓.๑.๒ กระจายทำการหลัก กำหนดวิธีการตรวจสอบตามแนวการสอบบัญชี และการบันทึกผลการตรวจสอบตามวิธีการตรวจสอบ ไม่สัมพันธ์กับแนวการสอบบัญชีที่กำหนดไว้ในระบบกระจายทำการอิเล็กทรอนิกส์ (EWP)

๓.๑.๓ ข้อมูลในกระจายทำการคลาดเคลื่อน

๑) กระจายทำการหลักด้านทุนเรือนหุ้น ด้านเงินลงทุน บันทึกผลการตรวจสอบไม่สัมพันธ์กับการกำหนดขนาดตัวอย่าง

๒) กระจายทำการสรุปผลการยืนยันยอดเจ้าหนี้เงินกู้ ข้อมูลไม่สัมพันธ์กับกระจายทำการหลักเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น และกระจายทำการเงินกู้ยืมระยะยาว

๓.๑.๔ กระจายทำการงบทดลอง ในกรณีสหกรณ์ดำเนินการมีผลขาดทุนสุทธิประจำปี และนำทุนสำรองมาชดเชยการขาดทุน ผู้สอบบัญชีต้องแสดงหมายเหตุรายการปรับปรุงดังกล่าวไว้ท้ายกระจายทำการงบทดลอง

๓.๑.๕ หนังสือแจ้งผลการยืนยันยอดเงินฝากธนาคารของสหกรณ์ เงินรับฝาก และทุนเรือนหุ้นของสมาชิก ต้องแจ้งมายังผู้สอบบัญชีโดยตรง

๓.๑.๖ ผู้สอบบัญชีควรทบทวนเครื่องหมายตรวจสอบที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับ ภาระดาขทำการที่เกี่ยวข้อง และหลักฐานการสอบบัญชีที่นำเข้าไปในภาระดาขทำการอิเล็กทรอนิกส์ : EWP รวมทั้งต้องอ้างอิงไปยังรายการในภาระดาขทำการงบทดลองด้วย

๓.๑.๗ ภาระดาขทำการวิเคราะห์/ประเมินผลทางธุรกิจและการเงิน อัตราส่วนทาง การเงินปีปัจจุบัน กรณีสหกรณ์ดำเนินงานประสบผลขาดทุน ไม่ต้องคำนวณอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ กำไรต่อสมาชิก

๓.๑.๘ ไม่ได้แนบภาระดาขทำการ ดังต่อไปนี้

- ๑) ภาระดาขทำการบันทึกปฏิบัติงานสอบบัญชี
- ๒) ภาระดาขทำการรายการปรับปรุงบัญชี
- ๓) หนังสือรับรองของสหกรณ์
- ๔) หนังสือรับรองข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของสหกรณ์
- ๕) ภาระดาขทำการทดสอบการควบคุมด้านมาตรฐานขั้นต่ำของระบบการรักษา

ความปลอดภัย และใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

- ๖) หนังสือเสนอรายการปรับปรุงรายการบัญชีให้สหกรณ์
- ๗) หน้าแรก INPUT FORM
- ๘) ภาระดาขทำการเครื่องหมายตรวจสอบ
- ๙) ภาระดาขทำการงบทดลอง /งบการเงิน
- ๑๐) ภาระดาขตรวจนับเงินสด
- ๑๑) ภาระดาขทำการเงินฝากธนาคาร / เงินฝากสหกรณ์อื่น
- ๑๒) หนังสือยืนยันยอดเงินฝากธนาคาร / เงินฝากสหกรณ์อื่น
- ๑๓) ภาระดาขทำการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร
- ๑๔) ภาระดาขทำการเงินให้กู้ยืม
- ๑๕) ภาระดาขทำการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ลูกหนี้เงินกู้ ดอกเบี้ยเงินให้กู้

ค้างรับ ค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ

- ๑๖) ภาระดาขทำการสรุปผลการยืนยันยอดลูกหนี้เงินกู้
- ๑๗) ภาระดาขทำการลูกหนี้อื่น (ลูกหนี้การค้า, ลูกหนี้เช่าซื้อที่ดิน, ลูกหนี้เงินกู้ยืม สงเคราะห์เจ้าหน้าที่, ลูกหนี้เงินกู้ดำเนินคดี และลูกหนี้ตามคำพิพากษา)
- ๑๘) หนังสือยืนยันยอดลูกหนี้การค้า / เจ้าหนี้การค้า
- ๑๙) ภาระดาขทำการสินค้าคงเหลือ
- ๒๐) ใบตรวจนับสินค้าคงเหลือ
- ๒๑) ภาระดาขทำการทดสอบการตรวจนับสินค้าคงเหลือ
- ๒๒) ภาระดาขทำการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- ๒๓) ภาระดาขทำการเงินลงทุน
- ๒๔) หนังสือยืนยันยอดเงินลงทุนระยะยาว
- ๒๕) ภาระดาขทำการทุนเรือนหุ้น
- ๒๖) ภาระดาขทำการสรุปการยืนยันยอดลูกหนี้ / เงินรับฝาก, ทุนเรือนหุ้น
- ๒๗) ภาระดาขทำการทุนสำรอง
- ๒๘) ภาระดาขทำการทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ

๒๙) กระดาษทำการสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น/สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น/หนี้สินหมุนเวียนอื่น/หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

๓๐) กระดาษทำการวิเคราะห์/ประเมินผลทางธุรกิจและการเงิน

๓.๒ งบการเงิน

- การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๑) รายการบัญชี “ที่ดินแทนการชำระหนี้ร้อจำหน่าย” ควรแสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงินเป็นเอกเทศก่อนรายการสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๑๑๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับที่ดินแทนการชำระหนี้ออกตามความในระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒) หมายเหตุประกอบงบการเงิน เกี่ยวกับเงินรับฝาก สหกรณ์รับฝากเงินจากบุคคลภายนอก ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๖(๕) ผู้สอบบัญชีต้องแนะนำสหกรณ์ให้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินให้ครบถ้วน

๓) รายการค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ คำนวณโดยเส้นตรงในอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ควรเป็น พ.ศ. ๒๕๖๐

๔) สินค้าคงเหลือประเภทยาปราบศัตรูพืช ที่สหกรณ์ขายต่ำกว่าราคาทุน ควรเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๓.๓ รายงานการสอบบัญชี

๓.๓.๑ รายงานของผู้สอบบัญชี

๑) หัวหน้าสำนักงานฯ เป็นผู้สอบทานงานคนสุดท้ายของสำนักงานฯ โดย Reviewed งานของผู้สอบบัญชีทุกรายการใน Tab : Procedure Viewer และลงวันที่สอบทานงานฯ ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๑๒๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง คู่มือ การปฏิบัติงานควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี สำหรับระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ : EWP

๒) ผู้สอบบัญชีควรลงลายมือชื่อไว้ที่มุมด้านขวาของทุกแผ่นงานรายงานผลการตรวจสอบบัญชี

๓) ผู้สอบบัญชีต้องจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ RQ๒ ผ่านระบบ Intranet ให้แล้วเสร็จ ไม่เกินวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน

๓.๓.๒ รายงานผลการตรวจสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีควรให้ข้อสังเกต ในกรณีที่สหกรณ์ไม่ได้หักค่าหุ้นของสมาชิกจากการรับน้ำนมดิบทุกเดือน ตามที่สหกรณ์กำหนดไว้ในข้อบังคับ
